

TÅRNBY KOMMUNE

PÆDAGOGISK
LÆREPLAN
Den Kommunale Dagpleje

2019

Indhold

Forord	3
Pædagogiske læreplaner 2019	4
Beskrivelse af institutionen,	5
- Kort institutionsbeskrivelse	
- Institutionens pædagogiske målsætning	
- Institutionens værdigrundlag	
- Institutionens læringsforståelse	6
Mål for legestuen	6
Beskrivelse af institutionens læringsmål	7
Beskrivelse af det valgte fokusområde for dagplejen	8
Sammenhæng - hvor er vi?	
Beskrivelse af årets fokusområder	9
Mål og tiltag, inden for fokusområderne	10
Tegn, hvad skal kunne iagttages?	12
Dokumentation og evaluering, metodevalg	12
Læringstemaerne i dagplejens fokusområder	13
- Alsidig personlig udvikling	
- Sociale kompetencer	
- Sproglig udvikling	14
- Krop og bevægelse	
- Natur og naturfænomener	15
- Kulturelle udtryksformer og værdier	

Den Kommunale Dagpleje

TÅRNBY KOMMUNE

PÆDAGOGISKE LÆREPLANER 2019

Forord:

"Det er Tårnby kommunes overordnede mål, at ethvert barn og deres familier i kommunens daginstitutioner mødes med accept af netop deres baggrund og evner. Barnet skal ses som et særligt og værdifuldt menneske der hører til i fællesskabet".(Citater: Tårnby Kommunes politiske målsætninger)

Grundlaget for det pædagogiske arbejde i landets daginstitutioner er beskrevet i Dagtilbudsloven.

I Dagtilbudsloven fra august 2007, med ændringer 1.7.2010, afsnit II Dagtilbud til børn inden skolestart Kapitel 2 står der om formålet for dagtilbud:

*§7. Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.
§7 stk 3, dagtilbud skal fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.*

Det politiske niveau i Tårnby Kommune fastsætter hver år overordnede mål for institutionernes pædagogiske arbejde der sammen med institutionens egen pædagogiske målsætning danner rammen for den Pædagogiske Læreplan.

Dette skrift er **Den Pædagogiske Læreplan** for den kommunale dagpleje i Tårnby Kommune. Alle kommunens institutioner skal udarbejde deres pædagogiske læreplan efter en SMTTE-model der beskriver **Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering**, for det pædagogiske arbejde.

Den Pædagogiske læreplan er hele dagplejens arbejdsredskab. Og det er også vores mulighed for at fortælle Jer forældre, om det pædagogiske arbejde der foregår i den kommunale dagpleje.

I kan her læse om vores mål for det pædagogiske arbejde med Jeres børn og om hvordan vi arbejder med Kommunens indsatsområder for det pædagogiske arbejde. I vil også kunne læse om vores mål og tiltag for arbejdet på den ugentlige legestuedag hvor alle grupper udarbejder "Leg og læringsplaner" for arbejdet – planer, som I forældre jævnligt bliver præsenteret for.

God fornøjelse med læsningen – I er altid velkomne til at rette henvendelse til dagplejekontoret.

Dagplejekontoret februar 2019

I 2019 er der kommet en ny "Styrket læreplan", med nye mål og rammer. I løbet af 2020 vil der blive udarbejdet en ny læreplan for dagplejen.

I dagplejen skal børnene opleve et pædagogisk stimulerende miljø og et trygt socialt samvær, hvor der er tid til at ting tager den tid det tager.

Der skal være tid og rum til forskelligheder og til at tage individuelle hensyn. Dagplejeren skal skabe trygge rammer med omsorg og nærvær for det enkelte barn.

Kerneopgaven i Den Kommunale Dagpleje i Tårnby

- At tilgodese det enkelte barn og børnegruppens behov for tilknytning og udvikling
- At lykkes med barnet

For Dagplejeren medfører det:

- At skabe et stimulerende og udviklende børnemiljø
- At der arbejdes relationsorienteret i henhold til de 8 samspilstemaer¹
- At hverdagen tilrettelægges med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe og dagplejens pædagogiske læreplan
- At være forberedt ved pædagogiske tilsyn
- At samarbejde med forældrene for at understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd
- At være opmærksom på det enkelte barns udvikling og trivsel

For Dagplejepædagogen medfører det:

- At føre pædagogiske tilsyn i dagplejehjemmet. Et pædagogisk tilsyn er et voksenpædagogisk refleksionsrum der bygger på tillid, anerkendelse og udvikling. Formålet er at sikre optimale betingelser for børns udvikling og trivsel
- Vejledning, sparring og inspiration af og til dagplejeren
- At have fokus på dagplejerens faglige udvikling og trivsel
- At sikre kvaliteten i børnemiljøet
- At stå til rådighed for forældre efter behov
- At udarbejde handleplaner for børn med særlige behov i samarbejde med dagplejer og forældre
- At alle tilsyn munder ud i en SMTTE² der udarbejdes i samarbejde med dagplejeren og danner grundlaget for det videre arbejde

Det pædagogiske ledelsesteam har som målsætning at:

- Dagplejerne oplever, at de er en del af et stimulerende og trygt arbejdsmiljø.
- At arbejdsmiljøet giver tid og rum til forskelligheder og til at tage individuelle hensyn.
- Dagplejerne har medbestemmelse og mødes af pædagoger der fagligt anerkender og udfordrer deres praksis
- Pædagogerne i det pædagogiske ledelsesteam er nysgerrige og fordomsfri i samarbejdet med dagplejerne
- At være opmærksomme på tidlig opsporing af børn med særlige behov

¹ Karsten Hundeide, professor i udviklingspsykologi ved Oslo Universitet har, i forbindelse med arbejdet med ICDP (International Childhood Development Programme), udviklet 8 samspilstemaer som en kommunikationsmodel med retningslinier for godt samspil. Disse retningslinjer er rettet mod omsorgspersoner og bidrager med deres systematik og opbygning til, at dagplejeren kan arbejde med sin egen relationskompetence.

² SMTTE, en refleksionsmodel til pædagogisk udvikling, planlægning og evaluering. Den beskriver Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering i det pædagogiske arbejde og er også den model den pædagogiske læreplan er bygget op over.

Institutionens navn

Dagplejen i Tårnby

Kort institutionsbeskrivelse

Den kommunale dagpleje er en institution der består af:

- 56 små enheder, dagplejerne i deres eget hjem,
- 9 legestuegrupper. Dagplejerne og deres børn inddelt i mindre grupper.
- 2 gæstehuse med i alt 15 gæstedagplejere der passer børnene under dagplejers fravær
- Det pædagogiske ledelsesteam, bestående af leder, souschef og 3 pædagoger, der har det overordnede ansvar for udviklingen af det pædagogiske læringsmiljø i dagplejen.

Blandt dagplejerne, er der 10 idrætsdagplejere og 20 naturdagplejere. Gæstedagplejerne i de to gæstehuse er alle uddannet til idrætsdagplejere.

I legestuer, gæstehuse og i det enkelte dagplejehjem, er grundlaget for det pædagogiske arbejde, den pædagogiske læreplan.

Institutionens pædagogiske målsætning

I dagplejen skal børnene opleve et pædagogisk stimulerende miljø og et trygt socialt samvær hvor der er tid til at ting tager den tid det tager.

Dagplejeren skal skabe trygge rammer med omsorg og nærvær for det enkelte barn. Der skal være tid og rum til forskelligheder og til at tage individuelle hensyn.

Barnet har ret til medbestemmelse og skal mødes af dagplejere der anerkender barnets egen mening.

Dagplejeren skal være nysgerrig og fordomsfri og det enkelte barn skal føle sig set, hørt og forstået og som en del af et større fællesskab.

Institutionens værdigrundlag

Dagplejeren er en vigtig omsorgsperson i barnets liv. Samspilserfaringer mellem dagplejer og barn er med til at danne barnets tilknytningsadfærd og personlige udvikling. Omsorg og sikker tilknytning er grundlaget for udvikling og læring.

Vi mener at alle børn til forskellige tider, kan være i en udsat position, der medfører særlige behov om øget opmærksomhed fra de voksne omkring barnet.

I dagplejen ønsker vi at skabe rum for, at børn i udsatte positioner, kan indtage andre positioner og at fællesskabet tilpasses, således at alle børn kan inkluderes.

Det er aldrig barnet der er problemet, men problemet der er problemet.

Vi anerkender og respekterer børnene som unikke personer med hver deres forudsætninger og værner om det enkelte barns personlighed.

Vigtige begreber i vores praksis er:

- | | |
|------------------|--------------------|
| - tilknytning | - relationer |
| - leg | - medbestemmelse |
| - selvhjulpethed | - børns ressourcer |
| - fordybelse | - nysgerrighed |

Institutionens læringsforståelse

Hverdagen er et læringsrum og det er dagplejerens ansvar at skabe de overordnede rammer for læringen, både i planlagte og spontane aktiviteter. Dagplejeren skal lægge mulighederne tilrette, så børnene får mulighed for at tilegne sig ny viden og læring.

Læring er dynamisk og foregår som gensidige processer i relationer mellem børn og voksne og mellem børnene indbyrdes.

Dagplejeren er en vigtig rollemodel for børnene. For dagplejeren kræver dét en bevidsthed om egen rolle, uanset om man er i gang med en aktivitet eller om man "bare" er til stede.

Aktive og nærværende voksne der reflekterer over egne handlinger er nødvendige i et udviklende læringsmiljø.

Mål for Legestuen

I dagplejen mødes børn fra alle dagplejehjem tilknyttet den enkelte legestuegruppe, i legestue en dag om ugen. Vi har heldagslegestue der betyder at barnet denne dag møder på legestuen om morgenen og også bliver hentet fra legestuen om eftermiddagen.

I legestuen skabes der mulighed for aldersopdelte aktiviteter i mindre grupper og for at børnene kan danne venskaber og skaber relationer på tværs af dagplejehjem. Legestuerne giver mulighed for andre aktiviteter og alternative projekter end det enkelte hjem kan tilbyde, da der her er flere voksne og ofte større mulighed for fysisk udfoldelse inde og ude. Her er også mulighed for aktiviteter og ture på tværs af dagplejehjem og aldersgrupper.

Arbejdet med læreplanens 6 temaer vil foregå hele tiden og overalt i børnenes hverdag, og på legestuen vil der blive dokumenteret og evalueret på det pædagogiske arbejde med udgangspunkt i gruppernes leg og læringsplaner.

Gruppernes "Leg og læringsplaner" for dagene på legestuen vil over et år afspejle at der har været igangsat aktiviteter inden for fire af temaerne i læreplanen – aktiviteter med fokus på

- natur
- krop og bevægelse
- kulturelle udtryksformer og værdier
- sproglig udvikling

Udover ovennævnte 4 temaer arbejdes der med:

- barnets alsidige personlige udvikling og
- sociale kompetencer.

Disse to temaer er altid i spil og ved at have særlig fokus på relationer vil vi i alle aktiviteter have særlig fokus på det enkelte barns trivsel og udvikling.

De pædagogiske tilsyn i legestuen tilrettelægges så der løbende evalueres på arbejdet med gruppernes leg og læringsplaner.

Vi vil løbende lave dokumentation og praksisfortællinger, så vi én gang om måneden kan evaluere det pædagogiske arbejde og se om vi arbejder hen imod de opstillede mål for aktiviteterne.

Beskrivelse af institutionens læringsmål

Alsidig personlig udvikling

- At barnet udvikler selvværd, selvtillid, nysgerrighed og empati.
- At barnet udvikler et stadig mere nuanceret kendskab til sig selv og får en opfattelse af at være forskellig fra andre, at "jeg er mig og du er dig".
- At barnet har lyst til at forsøge sig med noget nyt.

Sociale kompetencer

- At alle er en del af fællesskabet og hver kan bidrage på sin måde.
- At barnet har lyst til at skabe tilknytning til børn og voksne.
- At barnet "knytter bånd" og begynder at danne venskaber.
- At børnene får en begyndende viden om hvordan man møder andre mennesker på en respektfuld måde

Sproglig udvikling

- At barnet får glæde ved at bruge sproget.
- At barnet lærer at forstå og udvikle et nuanceret sprog og en begrebsverden, som sætter det i stand til at give udtryk for sine ønsker og behov, både verbalt og nonverbalt.
- At barnet får en oplevelse af at både det talte sprog, kropssprog og mimik er kommunikation og kan være med til at opfylde behov.
- At barnet udvikler nysgerrighed og interesse for tegn, symboler og den skriftsproglige verden

Krop og bevægelse

- At barnet er fysisk aktivt
- At barnet har lyst til at udfordre sin krop og sine motoriske færdigheder
- At barnet oplever glæde ved sin krop og får mulighed for at bruge og udvikle sine sanser
- At barnet støttes i at lære sine egne og andres kropslige grænser at kende
- At barnet kan tage tøj af og på med støtte
- At barnet behersker kop og kande, ske, gaffel (og kniv) under måltidet
- At styrke barnets sundhed og trivsel

Naturen og naturfænomener

- At barnet udviser glæde ved natur og ved at være i naturen.
- At barnet udviser nysgerrighed ved naturfænomener.
- At barnet udviser begyndende interesse og respekt for det levende – både planter og dyr.
- At børnene understøttes i at være nysgerrige og undersøgende i naturen
- At børnene præsenteres for årstidernes skiften

Kulturelle udtryksformer og værdier

- At børnene får mulighed for at udtrykke sig kreativt, fx ved at tegne, male, synge, lege sanglege etc
- At børnene oplever kulturelle tiltag i form af musik, teater, kunst mm.
- At børnene oplever en forståelse af forskellighed og mangfoldighed
- At børnene får en begyndende forståelse for almen dannelse

Beskrivelse af det valgte fokusområde for dagplejen

<p>Indsatsområde for daginstitutionerne og dagplejen i Tårnby Kommune:</p> <p>Det sunde børneliv Overgange i barnets liv</p>	<p>Periode:</p>
<p>Dagplejens fokusområder</p> <ul style="list-style-type: none">• Relationer og stjernestunder• Måltidet i børnemiljøperspektiv• Overgange i barnets hverdag	

Sammenhæng - hvor er vi?

Vi har siden indførelsen af pædagogiske læreplaner i 2006 haft fokus på temaerne:

- Det sunde børneliv – herunder måltidet
- Hverdagslivet ude og inde – med særlig fokus på krop og bevægelse
- Kulturelle indtryk og udtryk
- Inklusion - anerkendende relationer og stjernestunder³.
- Motion og bevægelse
- Sprog

De erfaringer dagplejerne har fået ved at arbejde med disse indsatsområder, er stadig i spil. Det pædagogiske arbejde er ikke statisk og vi lærer hele tiden. Grundlæggende tror vi, at det man lærer allermost af er det man er lykkedes med. Og det gælder både børn og voksne. De seneste års arbejde med at indfange og fastholde stjernestunderne i det pædagogiske arbejde med børnene er et arbejde der fortsætter. Når vi bliver ved med at holde fokus på det der lykkes rigtig godt og det vi gerne vil have mere af, italesætter vi de gode samspilserfaringer. Og sproget skaber virkeligheden.

I dagplejen mener vi, at de vigtigste pædagogiske opgaver er omsorg, læring og opdragelse. Børn har brug for et godt samspil med voksne for at udvikle sig til sunde, sociale og kompetente børn. Da børn tilbringer mange af deres vågne timer i dagplejen vil vi sikre at samspilskvaliteten mellem børn og deres professionelle omsorgsgivere, dagplejerne, er optimal.

Det er dagplejerens opgave at skabe rum for udvikling af tryk tilknytning.

Fokus i det pædagogiske arbejde i dagplejen har gennem de seneste år været, den gode og anerkendende relation mellem barn og dagplejer. Erfaringer fra de seneste års arbejde med pædagogiske læreplaner har vist, at uanset hvilke aktiviteter der bliver sat i gang og hvilke tiltag vi i værksætter, er det relationen mellem barnet og den voksne der afgør barnets udbytte af aktiviteten.

Alle dagplejere har derfor gennem de seneste år gennemført kurser afholdt i samarbejde med Lektor, cand.psyk. Thorleif Frøkjær, hvor vi har arbejdet med video som dokumentationsmetode for at fastholde og dokumentere samspilsrelationer

Det pædagogiske personale på dagplejekontoret fører pædagogiske tilsyn i alle dagplejehjem, i legestuer og gæstehuse. De pædagogiske tilsyn tager udgangspunkt i dagplejens pædagogiske læreplan og den aktuelle børnegruppe.

På de pædagogiske tilsyn i dagplejehjemmet, drøftes børnenes udvikling og aktuelle pædagogiske problemstillinger med den enkelte dagplejer. Alle dagplejere har over et år tilsyn med fokus på:

- Pædagogiske læreplaner i hverdagen, herunder børnemiljø og de aktuelle fokusområder.
- Sprog
- Relationer og inklusion.

Herudover har alle dagplejere tilsyn med fokus på både egen og børns almene trivsel.

Beskrivelse af årets fokusområder

Relationer og stjernestunder.

Den gode og anerkendende relation mellem barnet og dagplejeren er et grundlag i det pædagogiske arbejde. Vi vil fortsat sætte dette arbejde i fokus fordi børns udvikling og læring er afhængig af kvaliteten af den relation barnet har til den voksne. Vi ved, at når vi sætter fokus på det vi gerne vil have mere af, så skabes der energi og handlekraft. Derfor vil vi prøve at indfange 'stjernestunderne'.

Vi gør det for at blive klogere på hvad der virker og dermed kunne give børnene mere af det. Det vi tillægger betydning, bliver betydningsfuldt

Ved at arbejde med "de 8 samspilstemaer", arbejder dagplejeren med sin relations-kompetence.

Vi definerer relationskompetence som evnen til at vise omsorg ved at kunne:

- etablere,
- fastholde og
- også at kunne afslutte en anerkendende og udviklende kontakt med barnet.

Det sunde børneliv → Måltidet i børnemiljøperspektiv.

Tårnby kommunes indsatsområde for de kommende år er det sunde børneliv. Det er besluttet at alle institutioner skal diskutere hvad et sundt liv for børn indebærer, herunder: sund kost, fysisk aktivitet og udeliv. *"Kosten skal have en pædagogisk funktion, fx ved at børnene får mulighed for at udvikle sunde madvaner samt at træne de sociale aspekter omkring måltidet".*

Dagplejen vil i de kommende år have fokus på måltidet i legestuerne og i dagplejehjemmene. Fysisk aktivitet og udeliv er en del af den allerede gældende praksis og vil indgå som en naturlig del af gruppernes leg og læringsplaner.

Overgange → Overgange i barnets hverdag.

"Overgange i barnets liv er det andet indsatsområde og indbefatter en helhedstænkning og fælles indsats i forvaltningen og med relevante samarbejdspartnere. Alle institutioner skal udarbejde dokumentation og evaluering på de tiltag de afprøver og de erfaringer de får i forhold til arbejdet med overgange. Målet er at medarbejderne opnår større forståelse og viden om overgange i barnets liv og skal altid ske med forældrene som medskabere."

I dagplejen har vi både fokus på barnets overgang fra hjem til dagpleje og fra dagpleje til børnehave. Ved et præsentationsmøde får vi i dialogen med forældrene basisviden om barnets opvækst fra fødslen. Dette for at kende til barnets forudsætninger, vaner, rytmer, ressourcer og udfordringer for at vi kan skabe størst mulig tryghed, helhed og genkendelighed i barnets liv. Vi bestræber os på at både forældre og børn føler sig trygge fra den første dag i dagplejen.

Når barnet skal i børnehave er der en overlevering fra dagplejer til børnehave hvor TRAS⁴ gennemgås og hvor barnets styrker og evt. udfordringer italesættes. Dette vil altid ske efter dialog med forældrene.

Vi vil i de kommende år fortsat have fokus på disse overgange samt på de mange skift /overgange barnet møder i hverdagen.

³ Stjernestunder er de øjeblikke hvor der sker noget magisk i samspelet mellem barnet og den voksne, øjeblikke hvor faglige drømme går i opfyldelse.

⁴ TRAS, Tidlig Registrering Af Sprogudvikling. Et internt arbejdsredskab vi arbejder med fra børnene fylder 2 år. Forældrene orienteres løbende om dette arbejde

Mål og tiltag, inden for fokusområderne – Hvad vil vi? Hvad gør vi?

Overordnet er vores mål at udvikle en dagpleje hvor der er ligeværdighed og hvor vi er nysgerrige på hinanden og hinandens handlinger.

En dagpleje hvor den enkelte dagplejer reflekterer over egne handlinger og samspillet i relationerne til barnet.

Mål og tiltag for arbejdet med: Relationer og stjernestunder

Vi har fokus på relationen mellem barnet og dagplejeren. Hvis et barn skal gives optimale muligheder for læring har det brug for en anerkendende dagplejer. En nysgerrig og fordomsfri voksen der støtter og opmuntrer barnet, så barnets motivation, engagement og livsmod bliver udviklet gennem nærværende relationer til voksne.

Vi vil arbejde med de 8 samspilstemaer og bruge dem til at begrebsliggøre og i-tale-sætte de gode samspilserfaringer – stjernestunderne. Vi vil optage video af samspil mellem barn og voksen for derigennem at blive klogere på hvad der kendetegner det gode samspil. Også praksisfortællinger kan bruges som udgangspunkt for i-tale-sættelse af de 8 samspilstemaer.

Samspilstemaerne i det gode samspil er:

Den følelsesmæssige dialog

1. Vis glæde for barnet
2. Se barnets initiativ – juster dig
3. Inviter barnet til samtale – lyt og svar
4. Giv anerkendelse – for det barnet magter at gøre

Den meningskabende dialog

5. Fang barnets opmærksomhed
6. Fasthold barnets opmærksomhed – vis følelser og entusiasme
7. Forbind barnets opmærksomhed – uddyb og forklar

Den guidende / vejledende dialog

8. Fortæl barnet hvad det må og skal – trin for trin

Mål og tiltag for arbejdet med: Måltidet i børnemiljøperspektiv

Det er dagplejerens ansvar at tilbyde børnene en sund og ernæringsmæssig kost, ud fra sundhedsstyrelsens retningslinjer og dagplejens kostprincipper.

Dagplejen vil i de kommende år have fokus på måltidet. Både hvad børnene spiser og hvordan måltidet foregår.

Måltidet er en pædagogisk aktivitet der både indeholder arbejdet med relationer, arbejdet med de 6 temaer i læreplanen og arbejdet med børnemiljøet.

Ved at arbejde med det sunde børneliv sætter vi også fokus på børnemiljøet.

Ifølge Dagtilbudsloven skal vi arbejde med tre dimensioner i børnemiljøet, det psykiske, det fysiske og det æstetiske børnemiljø.

Det psykiske børnemiljø er at sætte fokus på relationen mellem barnet og den voksne, hvordan er samspillet? Vi vil gerne skabe betingelser for at alle børn bliver set, hørt og anerkendt og at dagplejeren tager ansvar og tilrettelægger omstændighederne så barnet tilbydes optimale betingelser for trivsel og læring – både under dagens måltider og i øvrige hverdagssituationer og aktiviteter i løbet af en dag.

Det fysiske børnemiljø sætter fokus på hvordan de fysiske rammer er omkring måltidet. Hvordan sidder barnet, hvordan tilrettelægges måltidet, er der mulighed for selvhjulpenhed?

Det æstetiske børnemiljø handler om at opfatte og påvirkes af noget, gennem den måde hvorpå det føles, ser ud, smager, lugter eller lyder. Når man ser på det æstetiske miljø handler det om at opfatte omgivelserne gennem sanserne. Det æstetiske børnemiljø handler om hvordan børn sanser og påvirkes af de rum og rammer der omgiver dem og hvordan rum og rammer kan være med til at understøtte aktiviteter, læring, adfærd og social trivsel.

På de pædagogiske tilsyn der omhandler 'Pædagogiske læreplaner' vil vi i de kommende år have særlig fokus på måltidet i 'Børnemiljøperspektiv'.

Mål og tiltag for arbejdet med: **Overgange i barnets hverdag**

Ud over det fokus vi allerede har på barnet og familiens overgang fra hjem til dagpleje og fra dagpleje til børnehave vil vi have en særlig opmærksomhed på overgange i løbet af barnets dag. Både i hverdagen i dagplejehjemmet, i legestuen og gæstehuse, vil 'overgange' blive drøftet med udgangspunkt i relationsarbejdet.

I hverdagen møder barnet mange skift → overgange.

Fx fra:

- forældre → dagplejer
- leg → måltid
- ude → inde
- fælles opmærksomhed → egen fordybelse
- puslesituation → putning.

For at skabe en tryk og forudsigelig hverdag skal den voksne forberede, medinddrage og guide barnet, så barnet forstår hvad der skal ske. For at undgå at barnet får afbrudte oplevelser skal den voksne respektere og støtte barnet i afslutningerne.

Barnets helhedsoplevelse i hverdagen er afhængig af en tillidsfuld og informativ kommunikation mellem dagplejer og forældre, så hjem og dagplejehjem kan supplere og udbygge barnets oplevelser.

På de pædagogiske tilsyn i dagplejehjemmet der omhandler relationer og inklusion vil der være særlig opmærksomhed på overgange i løbet af dagen. Hvor ser dagplejeren udfordringer og hvilke løsninger kan der være for at afhjælpe disse?

Tegn – hvad skal kunne iagttages?

Inden for fokusområdet: Relationer og stjernestunder

- At den enkelte dagplejer får en øget bevidsthed om egen rolle i udvikling af en god relation.
- At arbejdet med de 8 samspilstemaer bliver i-tale-sat. Enten med udgangspunkt i video-optagelser eller i praksisfortællinger.

Inden for fokusområdet: Måltidet i børnemiljøperspektiv

- At SMTTE-skemaerne fra tilsyn afspejler, at der i alle hjem er fokus på arbejdet med måltidet og med overgange i barnets liv.

Inden for fokusområdet: Overgange i barnets hverdag

- At der i alle dagplejehjem og grupper arbejdes med overgange for børnene i løbet af dagen.

Dokumentation og evaluering

– hvilke metoder vil vi bruge?

- SMTTE for tilsynene er et internt arbejdspapir for dagplejere og pædagoger og beskriver det arbejde der foregår i hjemmene. Dette bliver løbende evalueret.
- Vi vil løbende udarbejde pædagogisk dokumentation ved at bruge det indsamlede materiale med billeder/praksisfortællinger af aktiviteter der foregår i legestueregi. Billederne/praksisfortællingerne, skal vise børn eller barn og dagplejer i aktivitet og vil være basis for pædagogiske diskussioner om børns læring og behov og om samspillet mellem børn og voksne.

Evaluering – refleksion og konklusion

- Hvordan går det? Hvor langt kom vi? Hvad lærte vi?
På baggrund af den indsamlede dokumentation og med udgangspunkt i de opstillede mål, laves der en evaluering. Hvad tror vi børnene lærte og hvad lærte de voksne?

Læringstemaerne i de valgte fokusområder for dagplejen
Relationen mellem barn & voksen
Det sunde børneliv – måltidet i børnemiljøperspektiv
Overgange i barnets hverdag

Alsidig personlig udvikling	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At gøre det muligt for det enkelte barn at indgå i relationer, uanset det enkelte barns tidlige samspilserfaringer.	Vi arbejder med den voksnes relationskompetence ved hjælp af "de 8 samspilstemaer".	At stjernestunder og samspilstemaer italesættes.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At måltidet er en tryk og nydelsesfuld oplevelse for barnet.	Vi italesætter og respekterer børnenes oplevelse af tørst, mæthed, sult, smag og tempo.	At måltidet foregår i en rolig atmosfære hvor alle børn kommer til orde og oplever at blive anerkendt.
Overgange i barnets hverdag	At barnet oplever en meningsfuld og sammenhængende hverdag.	Vi er tydelige voksne der forbereder børnene og sætter ord på hverdagens rutiner og udfordringer. Vi tager ansvar for at skabe tydelige begyndelser og afslutninger, for at skabe hele cirkler.	At børn og voksne samarbejder i dagens overgange. At børnene udviser glæde og trives med dagens skift og udfordringer.

Sociale kompetencer	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At barnet udvikler færdigheder til brug i samspil med andre.	Barnet støttes i at lære sine egne og andres grænser at kende. Børnenes handlinger og intentioner benævnes af den voksne.	At barnet viser nysgerrighed og glæde ved at være sammen med andre børn og voksne.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At måltidet opleves som en social aktivitet hvor alle er en del af fællesskabet.	Måltidet tilrettelægges så der skabes mulighed for at udvikle det sociale fællesskab. Den voksne deltager aktivt i måltidet, det pædagogiske måltid.	At børn hjælper til og hjælper hinanden og at alle bidrager til fællesskabet med det enkelte barn magter.
Overgange i barnets hverdag	At barnet ikke bliver usikkert og forvirret ved overgange.	At dagplejeren giver barnet tid og støtte til at omstille sig.	At barnet viser glæde og nysgerrighed ved overgange.

Sproglig udvikling	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At barnet får en oplevelse af, at både det talte sprog, kropssprog og mimik er kommunikation og kan være med til at opfylde behov	Vi voksne vil være opmærksomme på barnets kommunikative tegn. Den voksne taler med barnet og ikke til og om barnet. Den voksne lytter og holder pauser så barnet får tid og plads.	At børnenes ønsker og behov italesættes og anerkendes.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At måltidet ses som læringsrum med mulighed for dialog og sproglig udvikling.	Dagplejeren skal skabe rammer for måltiderne så læringsmiljøet er optimalt. Den voksne sætter ord på handlinger og på hvad vi spiser.	At børn og voksne er i dialog under måltiderne og i dagens øvrige aktiviteter.
Overgange i barnets hverdag	At barnet bliver forberedt og støttet i overgangene. At barnet kan give udtryk for ønsker og behov.	Dagplejeren er opmærksom på om barnet har en forståelse af hvad der skal ske og er lydhør overfor barnets mening.	At dagplejer og børn kommunikerer i overgange.

Krop og bevægelse	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At barnet oplever glæde og sikkerhed ved sin krop og får mulighed for at udvikle sine sanser og kropsbevidsthed	At børn og voksne sammen er aktive i alle aktiviteter og der skabes plads til børnenes fysiske udfoldelse.	At både børn og voksne er fysisk aktive og har kropslig nærhed i deres kontakt.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At børnene udvikler alderssvarende færdigheder og over tid lærer at spise selv, smøre deres mad og i øvrigt være selvhjulpne under måltiderne.	Vi voksne sikrer at børnene sidder optimalt under måltidet. <ul style="list-style-type: none"> • Stolen skal passe i højden til bord og barn • Barnet skal sidde med støtte under fødderne • Spisebordet skal have en størrelse så børnene kan være aktive under måltidet • Børnene skal gøre hvad de magter, selv. 	At barnet har lyst til at udfordre sin krop og sine motoriske færdigheder – under måltidet.
Overgange i barnets hverdag	At børnenes fysiske og psykiske selvhjulpne styrkes så de deltager selvstændigt i overgangene.	Dagplejer guider og giver børnene mulighed for at udvikle færdigheder.	At barnet er fysisk aktivt og deltagende i overgangene.

Natur og naturfænomener	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At barnet udviser respekt og begyndende nysgerrighed for det levende – dyr og planter.	Vi tager på ture og udforsker naturen i nærmiljøet.	At naturen tages ind sammen med børnene og børnene tages med ud i naturen.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At alt hvad måltidet indeholder af natur bringes ind i måltidet og bidrager med viden og erkendelse til børnene. At børnene bliver trygge ved forskellig slags mad.	Den voksne igangsætter aktiviteter og sætter ord på mad og hvad der sker med maden <ul style="list-style-type: none"> - At karsen gror - At blomster plukkes og pynter på bordet - At en gul banan bliver brun - Hvad pølsen er lavet af 	De voksne er aktive og engagerede under måltidet og går foran børnenes læring om råvarer i maden.
Overgange i barnets hverdag	At barnet viser glæde for nye og anderledes naturfænomener.	Den voksne afstemmer sig efter barnets signaler og går forrest i mødet med noget nyt	At børn og voksne sammen udforsker naturen.

Kulturelle udtryksformer og værdier	Fokuspunkternes læringsmål	Tiltag - hvad gør vi for at nå målet?	Tegn - hvad skal kunne iagttages? Hos børn og voksne
Relationer og stjernestunder	At børnene får mulighed for at udtrykke sig kreativt hver dag. At børnene anerkendes og respekteres for netop det de formår og forstår i en given kreativ aktivitet. At børnene oplever en forståelse af forskellighed og mangfoldighed.	I leg og læringsplanerne for arbejdet i legestuerne og i alle dagplejehjem, skal der være aktiviteter for både små og store børn, inden for de forskellige kunstneriske temaer.	At børnene inspireres og har lyst til at udfolde sig kreativt og til at læse og lege med bøger.
Måltidet i børnemiljøperspektiv	At børnene lærer normer og regler og får en begyndende viden om hvordan måltidet danner rammen for socialt samvær.	Dagplejeren går foran i forhold til almen dannelse fx at kunne håndtere egen mad (spise selv og smøre selv) og sige tak for mad – alt efter alder og formåen.	At børnene tilegner sig forskellige færdigheder.
Overgange i barnets hverdag	At barnet viser glæde ved og interesse for, kreativ udfoldelse.	At den voksne afstemmer sig barnets signaler og udviklingszone	At børn og voksne er kreative sammen

